

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Bohuslavou Drahošovou v právní věci žalobce **J. T.** proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 30.5.2011, o invalidní důchod,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalobce žalobou ze dne 22.6.2011 se domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované a vrácení věci žalované. V žalobě uvedl, že s rozhodnutím žalované nesouhlasí, neboť dle jeho názoru jeho zdravotní stav odpovídá III. stupni invalidity, míra poklesu pracovní schopnosti je vyšší. Dále uvedl, že se svým zdravotním stavem nemá šanci získat zaměstnání, a to ani práci fyzicky lehkou, jednoduchou, bez nároku na zodpovědnost a mimo riziko úrazu. Namítal, že nebylo přihlédnuto k jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činností.

Žalovaná v písemném vyjádření ze dne 22.12.2011 navrhovala odmítnutí žaloby.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalované ze dne 30.5.2011, posudkem posudkové komise MPSV ČR s pracovištěm v Ostravě ze dne 10.7.2012, jakož i obsahem posudkového spisu a připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího, obsahem spisu Okresního soudu Karviná sp.zn. 27C 190/2011. Při řízení o žalobě žalobce přitom krajský soud vycházel z ustanovení § 65 a násl. soudního řádu správního, jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu (ust. § 75 soudního řádu správního).

K ústnímu jednání, které bylo nařízeno na 4.12.2012 se nikdo z účastníků nedostavil. Žalobce předvolání k jednání převzal dne 20.10.2012. Soud ve věci jednal a rozhodl (§ 49 odst. 3 s.ř.s.), když neúčast řádně předvolaných účastníků (zejména žalobce) nebránila projednání a skončení věci a soudu nebyly známy důvody pro odročení jednání (§ 50 s.ř.s.).

III.

Provedeným dokazování soud zjistil, že:

- 1) Žalobce opakovaně žádal, naposledy žádostí ze dne 13.10.2010 sepsanou Okresní správou sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) Karviná, o přiznání invalidního důchodu.
- 2) Dne 27.1.2011 posudkový lékař OSSZ Karviná uvedl v posudku o invaliditě, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 26 z.č. 155/1995 Sb. Žalobce je invalidní dle § 39 odst.1 z.č. 155/1995 Sb. Jde o invaliditu II. stupně dle § 39 odst. 2 písm. b/ cit. zákona. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 50%. Den vzniku invalidity byl stanoven 9.6.2010. Posuzovaný je schopen po vzniku invalidity II. stupně vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné a duševní schopnosti. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti označil lékař zdravotní postižení uvedené v kap. VI, pol. 1 písm. c/ přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovil 50 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 cit. vyhlášky nemění.
- 3) Rozhodnutím ze dne 15.3.2011 Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) rozhodla tak, že žádost žalobce o invalidní důchod zamítla pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 písm. a/ zákona č. 155/1995 Sb. s odůvodněním, že podle posudku OSSZ Karviná ze dne 27.1.2011 invalidita účastníka řízení sice vznikla dne 9.6.2010, ale účastník řízení získal v rozhodném období, tj. v době od 9.6.2000 do 8.6.2010 pouze 3 roky a 1 den pojištění a v době od 9.6.1990 do 8.6.2010 pouze 6 roků a 50 dnů pojištění. Dobu vedení v evidenci úřadu práce po 31.12.1995 jako uchazeče o zaměstnání, po kterou nenáleželo hmotné zabezpečení nebo podpora v nezaměstnanosti anebo podpora při rekvalifikaci, lze hodnotit nejvýše v rozsahu tří

roků před vznikem nároku na důchod. Žalovaná dále citovala ust. § 40 ZDP a poučila žalobce o tom, že pokud byl zaměstnán i v dobách, které nejsou uvedeny na osobním listě důchodového zabezpečení, je třeba, aby ČSSZ zaslal příslušné doklady k novému posouzení.

4) Žalobce prostřednictvím OSSZ Karviná dne 29.3.2011 uplatnil námitky u ČSSZ vůči shora označenému rozhodnutí, ve kterých uvedl mimo jiné, že podle jeho názoru nebyl řádně prozkoumán jeho zdravotní stav. Jeho zdravotní stav je na invalidní důchod III. stupně. Nikdo jej nezaměstná a nemůže chodit. Cítí se zdravotně velice špatně. Namítal, že není v OLDP uvedena veškerá doba zaměstnání. I když byl ve výkonu trestu, pořád pracoval.

5) Lékařka ČSSZ-LPK vypracovala dne 3.5.2011 posudek o invaliditě žalobce, dle jehož závěru se jedná u žalobce o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 26 z.č. 155/1995 Sb. Žalobce je invalidní dle § 39 odst.1 z.č. 155/1995 Sb. Jde o invaliditu II. stupně dle § 39 odst. 2 písm. b/ cit. zákona. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 50 %. Den vzniku invalidity určen dnem 9.6.2010. Posuzovaný je schopen po vzniku invalidity II. stupně vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti.

Z posudku vyplývá, že u žalobce se jednalo o stav po recidivující oboustranné centrální mozkové příhodě, naposledy v levém karotickém povodí v 05/2010 s residuální lehkou pravostrannou hemiparézou v terénu povšechné aterosklerózy a pravděpodobné toxometabolické encefalopatie při chronickém ethylismu. Dále zjištěna epilepsie toxometabolické etiologie, stav po primoatace v r. 2008. Závislost na alkoholu v anamnéze. Posuzovaný má zachování pracovní schopnost s využitím dosažených znalostí a zkušeností, jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti a jen v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Je schopen vykonávat práce fyzicky lehké, jednoduché, bez nároku na zodpovědnost a mimo riziko úrazu.

6) ČSSZ rozhodnutím ze dne 30.5.2011 zamítla námitky žalobce, které směřovaly proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 15.3.2011 a rozhodnutí žalované ze dne 15.3.2011 potvrdila. V odůvodnění rozhodnutí žalovaná uvedla, že přezkoumala napadené rozhodnutí v plném rozsahu včetně uplatněných námitek a posoudila invaliditu žalobce. Při novém posouzení zdravotního stavu žalobce a vypracování lékařského posudku pro účely řízení o námitkách bylo vycházeno především ze zdravotní dokumentace od ošetřujícího lékaře MUDr. J. C. a z dalších nálezů odborných lékařů. Novým posudkem o invaliditě vypracovaným dne 3.5.2011 bylo zjištěno, že účastník řízení je invalidní. Šlo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který vzhledem k jeho funkčním důsledkům odpovídal invaliditě II. stupně. Účastníku řízení byla napadeným rozhodnutím zamítnuta žádost o invalidní důchod proto, že nesplnil podmínku potřebné doby pojištění. V období od 20.5.1996 do 8.6.2010 byl účastník řízení veden v evidenci úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání ve smyslu § 5 odst. 1 písm. n/ zák.č. 155/95 Sb. Účastník řízení v uvedeném období získal 1096

dnů pojištění, tj. 3 roky a 1 den pojištění a nesplnil tedy potřebnou dobu 5 roků pojištění (za období od 9.6.2000 do 8.6.2010).

V rozhodném období od 9.6.1990 do 30.8.1990 byl zaměstnán 83 dnů a od 27.9.1994 do 4.11.1994 celkem 39 dnů.

V období od 5.10.1993 do 20.9.1994 a od 21.11.1994 do 15.2.1995 byl účastník řízení nezaměstnaný, tj. 438 dnů pojištění. Doba nezaměstnanosti je podle § 9 odst. 1 písm. d/ zák.č. 100/98 Sb. (patrně 100/88 Sb.) o sociálním pojištění ve znění do 31.12.1995 náhradní dobu pojištění.

K namítanému pracovnímu zařazení při výkonu trestu odnětí svobody ČSSZ uvedla, že podle § 5 odst. 1 písm. l/ zák.č. 155/95 Sb. jsou důchodového pojištění účastny osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, pokud jsou zařazené do práce. Podle § 11 odst. 2 se však za dobu pojištění nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona. Dle evidenčních listů důchodového pojištění vykonával účastník řízení ve výkonu trestu ve věznici na Pankráci (16.2.1995-16.5.1996) činnost, při které dosáhl rozhodného příjmu za období od 16.12.1995 do 16.5.1996, tj. 456 dnů pojištění. V období výkonu trestu odnětí svobody ve věznici Valdice (23.3.1998-15.5.2000) nebyl podle evidenčních listů důchodového pojištění v r. 1998 pracovní zařazen. V době od 1.1.1999 do 15.5.2000 pak vykonával činnost, při které dosáhl rozhodného příjmu v rozsahu 128 dnů. Účastník řízení tak získal v období od 9.6.1990 do 8.6.2010 celkem 2240 dnů pojištění (83 + 39 + 438 + 1096 + 456 + 128 dnů), tj. 6 roků a 50 dnů pojištění a nesplnil tedy potřebnou dobu 10-ti roků pojištění.

7) Dle posudku, který vypracovala posudková komise MPSV ČR v Ostravě dne 10.7.2012 ke dni 30.5.2011 žalobce byl invalidní podle § 39 odst.1 z.č. 155/1995 Sb. Šlo o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b/ zák.č. 155/95 Sb. Nešlo o invaliditu III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. c/ zák.č. 155/95 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50%. Nedosahoval však více než 69 %. Při vypracování posudku PK MPSV ČR vycházela ze zdravotnické dokumentace MUDr. C. a dalších lékařských nálezů. V diagnostickém souhrnu je uveden: stav po recidivující oboustranné cévní mozkové příhodě (2008, 2010) v levém karotickém povodí (5/2010) s residuální lehkou pravostrannou hemiparézou v terénu povšechné aterosklerózy, stav po recidivujícím iktu v povodí ACM vpravo (12/2011), toxometabolická encefalopatie při chronickém ethylismu, epilepsie toxometabolické etiologie – stav po primoatace (2008), závislost na alkoholu v anamnéze.

Posuzovaný nebyl přítomen jednání posudkové komise. Telefonicky sdělil, že není schopen dostavit se ze zdravotních důvodů a souhlasil s jednáním bez jeho přítomnosti.

Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzovaného s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je

zdravotní postižení uvedené v kap. VI, pol. 1.c, přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb., kdy z rozmezí 40-60 % stanovila posudková komise míru poklesu pracovní schopnosti 50 %. Posudková komise uvedla, že hodnotí středem procentního rozpětí, tj. 50 % s přihlédnutím ke stupni postižení a celkovému zdravotnímu stavu. Jedná se o středně těžké funkční postižení především v oblasti motorické, kognitivní dysfunkce je lehká. Posuzovaný má zachovanou pracovní schopnost s využitím dosažených znalostí a zkušeností s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti, v podstatně menším rozsahu a intenzitě – snížení alespoň o polovinu. Je schopen vykonávat práce v dělnické profesi, fyzicky lehké, jednoduché, bez nároku na zodpovědnost a mimo riziko úrazu.

Posudková komise stanovila jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stav po opakovaných ischemických mozkových příhodách v terénu mozkové aterosklerózy a toxometabolické encefalopatie při chronickém ethylismu. Opakované mozkové příhody vedly ke zhoršení mobility posuzovaného, která má dle objektivních odborných vyšetření charakter nejvýše středně těžkého funkčního postižení. Dále se jedná o lehkou kognitivní dysfunkci. Z nálezu neurologa ze dne 6.4.2012 je možno dokladovat, že posuzovaný péči o sebe zvládá sám. Chodí s pomocí dvou francouzských holí a invalidní vozík používá jen při pohybu mimo domov. Posudková komise se ztotožnila ve svém posudkovém zhodnocení s posudkovým závěrem lékaře OSSZ i lékaře ČSSZ v námitkovém řízení. Dále konstatovala, že se ke dni 30.5.2011 jednoznačně nejedná o těžké funkční postižení uvedené v pol. 1.d kap. VI. s rozmezím 70-80 % - nejsou zde těžká motorická, senzorická, řečová ani kognitivní postižení. Většina denních aktivit není omezena, a proto zdravotní stav neodpovídá III. stupni invalidity. Jedná se o invaliditu II. stupně.

IV.

Přezkoumává-li se zákonnost rozhodnutí o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku.

V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi /§ 4 odst. 2 zák.č. 582/91 Sb./. Proto v tomto řízení byl vypracován posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě dne 10.7.2012. Tento důkaz považuje soud za stěžejní. Krajský soud nezpochybnil závěry odborného posudku pro jeho přesvědčivost a úplnost. Zdravotní stav žalobce byl hodnocen posudkovou komisí PK MPSV ČR v Ostravě, která jednala v řádném složení, za účasti odborného lékaře z oboru neurologie. Posudková komise posoudila zdravotní stav žalobce komplexně, na základě zdravotní dokumentace žalobce, vypořádala se se všemi lékařskými nálezy a námitkami žalobce. Přesvědčivě odůvodnila, proč ke dni 30.5.2011 u žalobce nešlo o invaliditu třetího stupně.

Podle § 38 z.č. 155/1995 Sb. pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se

- a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo
- b) invalidním následkem pracovního úrazu.

Podle § 39 odst.1 z.č. 155/1995 Sb. pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Podle odst. druhého téhož ustanovení, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Pracovní schopností se rozumí podle odst. třetího téhož ustanovení schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle odst. 4 citovaného ustanovení při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
- b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

VI.

Pro uznání invalidity třetího stupně ke dni 30.5.2011 by muselo dojít k poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %, popř. by se stal invalidním následkem pracovního úrazu.

Protože ke dni 30.5.2011 pracovní schopnost žalobce poklesla toliko o 50 %, nejedná se o invaliditu. Žalobce nebyl invalidním ani následkem pracovního úrazu.

Pro úplnost soud uvádí, že k posouzení podřaditelnosti zdravotního stavu žalobce pod korespondující ustanovení vyhlášky není krajský soud oprávněn, ale pouze orgány posudkové služby MPSV. Je tomu tak proto, že taková úvaha je součástí odborného posudkového hodnocení zdravotního stavu žalobce, o němž si soud nemůže učinit vlastní úsudek, neboť k tomu nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi. Může však posoudit, zda se posudková komise vypořádala se všemi okolnostmi pro správné zařazení zdravotního postižení žalobce pod příslušnou položku vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, či nikoliv a následně též zda v logické návaznosti na to odpovídajícím způsobem odůvodnila svůj závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce. Subjektivní přesvědčení žalobce o tom, že splňoval ke dni vydání přezkoumávaného rozhodnutí podmínky invalidity třetího stupně, musí být ještě podpořeno objektivními zjištěními.

Dle názoru krajského soudu posudková komise řádně objasnila, že se u žalobce ke dni vydání přezkoumávaného rozhodnutí, tj. ke dni 30.5.2011 nejednalo o invaliditu třetího stupně. Posudek PK MPSV v Ostravě, který byl použit jako důkaz v soudním řízení, splňoval podmínky úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti.

Důvodem pro přiznání dávky důchodového pojištění podmíněné zdravotním stavem nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti vykonávat jakékoli zaměstnání, ani to, že nemůže nastoupit do lékární doporučeného zaměstnání pro nedostatek takových volných míst. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a jím podmíněnou omezenou pracovní schopností, což posuzuje příslušná posudková komise.

Nad rámec výše uvedeného krajský soud poznamenává, že ač žalovaná zamítla žádost žalobce o invalidní důchod proto, že nezískal potřebnou dobu pojištění dle § 40 zákona č. 155/1995 Sb., žalobce žalobou ze dne 22.6.2011 nenamítal, že žalovaná nezhodnotila veškerou dobu jeho zaměstnání, že získal potřebnou dobu pojištění. Namítal pouze nesprávné posouzení svého zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti, když uvedl, že zdravotní stav odpovídá III. stupni invalidity, míra poklesu pracovní schopnosti je vyšší.

Z žaloby je tedy seznatelné, v jakém rozsahu má soud správnost rozhodnutí správního orgánu zkoumat. Soud není povinen ani oprávněn vyhledávat možné nezákonnosti správního aktu. Přes výše uvedené, soud provedeným dokazováním zjistil z obsahu dávkového spisu, že žalobce v rozhodném období nezískal potřebnou dobu pojištění.

Pokud žalovaná v písemném vyjádření ze dne 22.12.2011 navrhovala odmítnutí žaloby pro její opožděnost, pak soud uvádí, že žalobce rozhodnutí žalované ze dne 30.5.2011 převzal dne 3.6.2011. U Okresního soudu v Karviné osobně podal žalobu ze dne 22.6.2011 proti rozhodnutí žalované ze dne 30.5.2011 dne 13.7.2011.

Usnesením ze dne 18.8.2011 č.j. 27C 190/2011-11, které nabylo právní moci 5.10.2011, pod bodem I. bylo řízení zastaveno a pod bodem II. rozhodnuto o nákladech řízení tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu. Žaloba ze dne 22.6.2011 však byla rovněž doručena Krajskému soudu v Ostravě, a to jak vyplývá z prezenčního razítka dne 5.8.2011, přičemž byla podána prostřednictvím Pošty Karviná dne 3.8.2011, tj. poslední den lhůty k podání žaloby. Soud proto žalobu věcně projednal.

Po provedeném řízení a hodnocení důkazů /§ 77 s.ř.s./ soud žalobu zamítl, neboť není důvodná /§ 78 odst. 7 s.ř.s./.

Účastníkům řízení nebyla náhrada nákladů řízení přiznána, neboť žalobce nebyl v řízení úspěšný a úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst.1, 2 s.ř.s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 4. prosince 2012

JUDr. Bohuslava Drahošová
samosoudkyně